

Helsingborgs stads klimatåtgärder och påverkan på luftkvaliteten

Synergier och utmaningar i den gröna omställningen

Julia Roth, Helsingborgs stad

Utgångsläget – stadens förutsättningar för luftkvaliteten

Drottninggatan 1890-tal

Drottninggatan 1920-tal

Drottninggatan 2007 – före ombyggnad

- 21000 fordon/dygn
- Trafiksäkerhets- och stadsmiljöproblem och ett tydligt luftproblem
- Luftkvalitetsnormerna överskrids under flera år

HELINGBORG

Åtgärdsprogram beslutades

1. Cykelplan
2. Ny bussvision
3. Ökad kapacitet för regionaltåg
4. Genomförande av ny parkeringspolicy
5. Översyn av trafiksignaler och styrning
6. Trafikdämpande åtgärder S. Stenbocksgatan
7. Trafikdämpande åtgärder Drottninggatan/Järnvägsgatan
8. Miljözon för tunga fordon
9. Miljökrav i upphandling av nya fordon...
10. Program för beteendepåverkande åtgärder

GENOMFÖRT!

HELSINGBORG

Efter ombyggnad 2020-tal

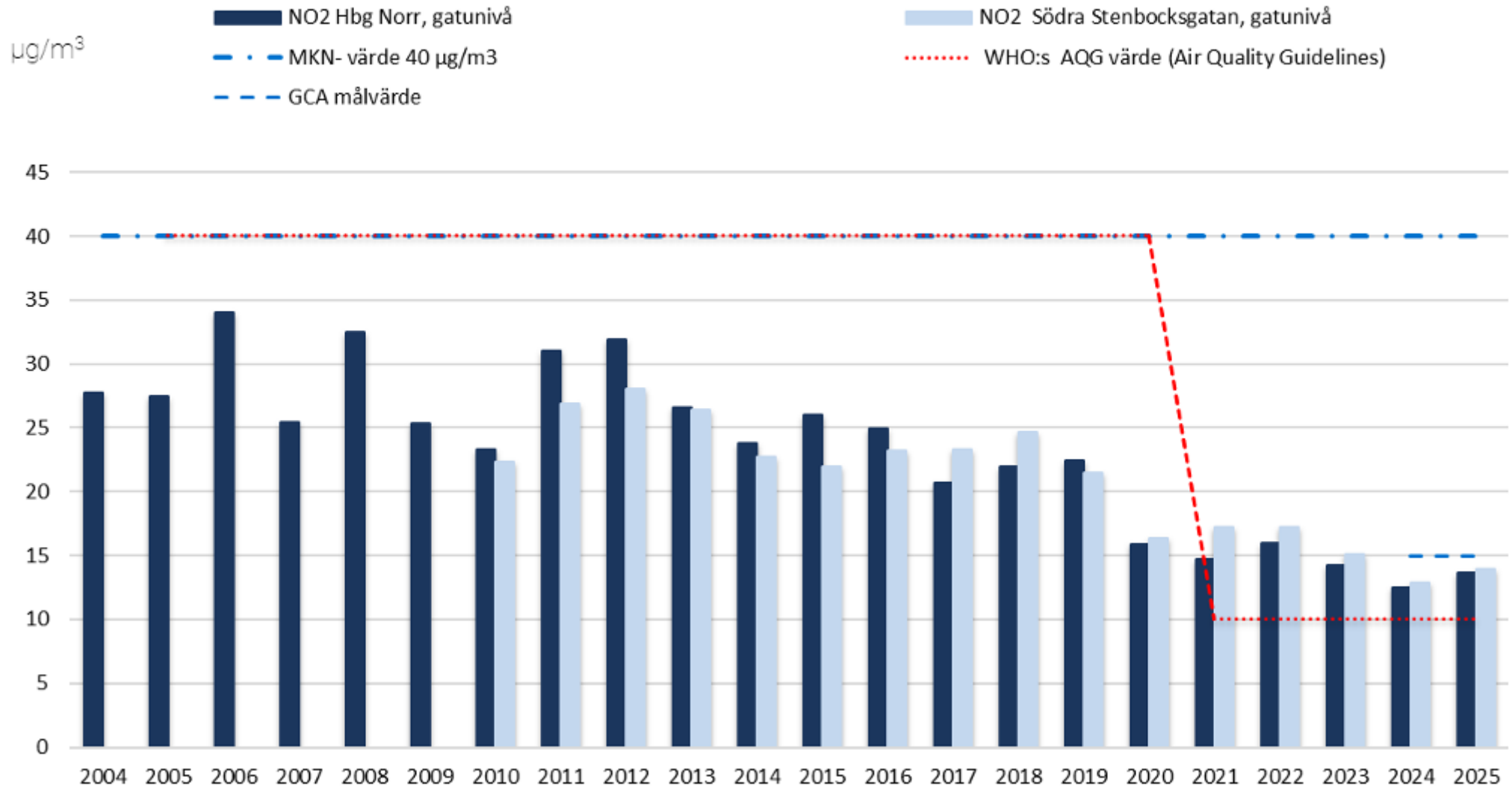
- 14000 fordon/dygn
- Snabbussar på separata bussfält
- Linje 1 Helsingborgsexpressen
- Linje 2 Helsingborgsexpressen
- Utökade cykelfält

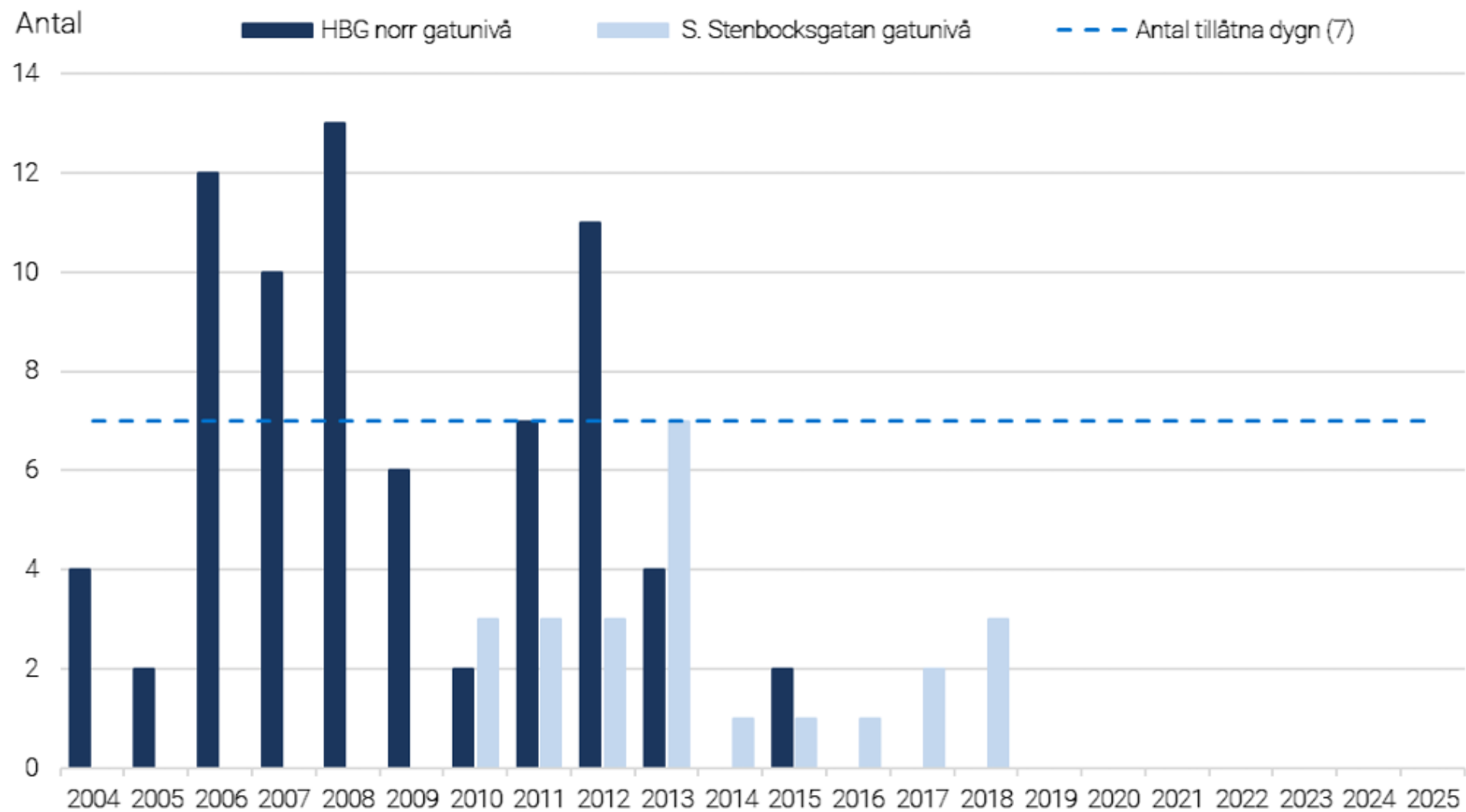
**Och privata
aktörer gjorde sitt**

Årsmedelvärde kvävedioxid (NO2)

Antal överskridande av kvävedioxids dygnsnorm (60 µg/m³)

HELSINGBORG

Green City Accord

Är en överenskommelse mellan europeiska städer och EU-kommissionen som syftar till att skapa **grönare, renare och mer hälsosamma städer till 2030.**

Klimatneutrala Helsingborg 2030

Målet innebär att de totala utsläppen av växthusgaser inom scope 1 och scope 2 ska minska med minst 85 procent till 2030 jämfört med 1990. För att nå målet om klimatneutralitet till 2030 tillåts kolsänkor kompensera för resterande utsläpp.

9 färdplaner

- Transport och resor

- Arbetsmaskiner

- Bygg och anläggning

- Energi

- Industri

- Avfallsbehandling

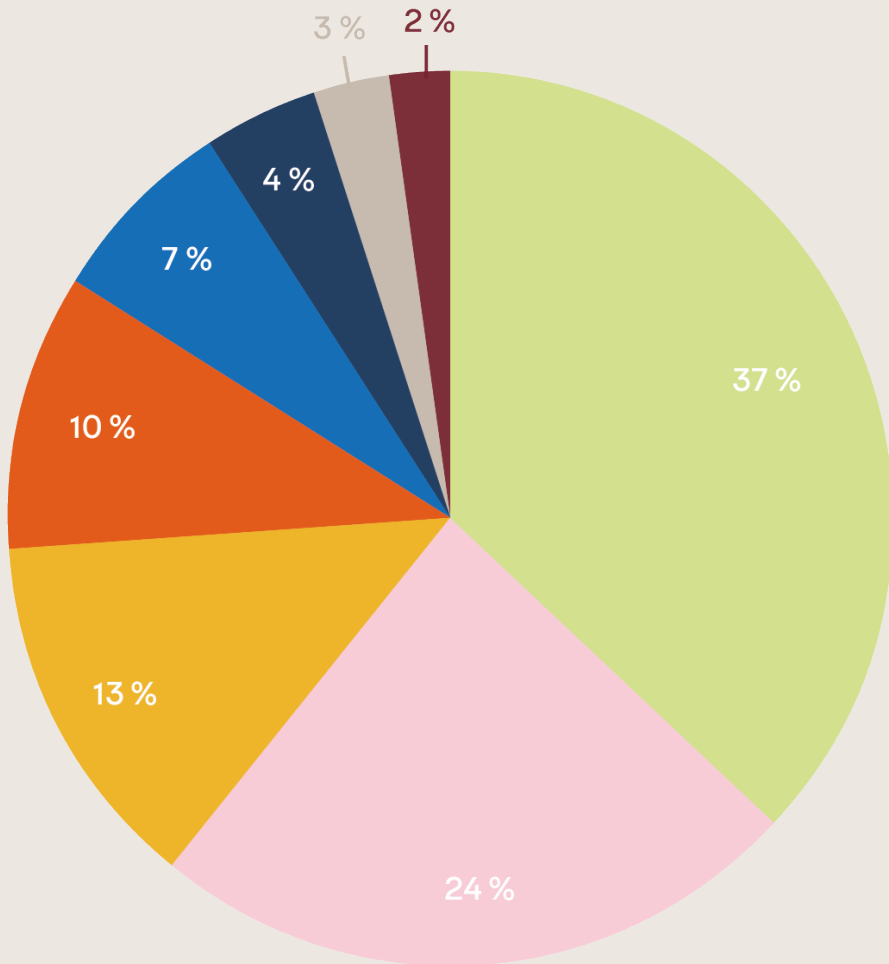
- Markanvändning (jordbruk och kolsänkor)

- Offentlig konsumtion

- Hushållens konsumtion

Vad orsakar utsläppen i Helsingborg?

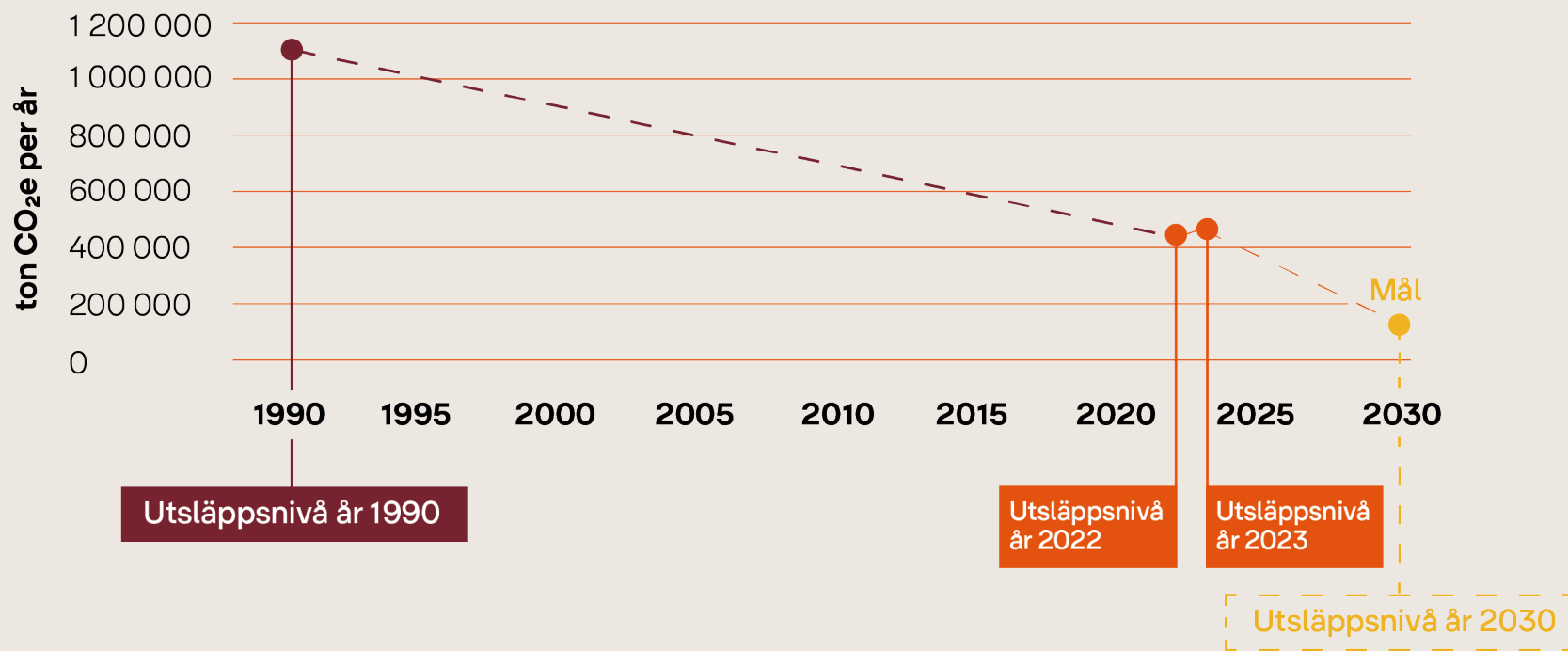
- Transporter
- El- och fjärrvärme
- Industri
- Jordbruk
- Avfall
- Arbetsmaskiner
- Produktanvändning
- Egen uppvärmning bostäder

Helsingborg är klimatneutralt senast 2030

Utsläppsminskningen har stannat av – behöver öka igen

Utsläppen i Helsingborg ökade 2023 med 2 844 ton CO₂e (+0,6 %). Ökningen beror främst på mer avfallseldning i el- och fjärrvärmeproduktionen.

I Sverige minskade utsläppen med 2 % samma period. Den nationella minskningen drevs av lägre utsläpp från industrin och el-/fjärrvärme (lägre elpriser & lågkonjunktur).

4 arenor för klimatåtgärder

Transport och resor

Energi

Industri

Markanvändning

Transport och resor

Transport- och resmålen handlar om att

- Fossilbränslefria utsläpp från transporter och resor ska minska med 85 %
- Ökad elektrifiering och utbyggd laddinfrastruktur
- Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka

Synergier luft

- Mindre NO₂
- Mindre avgaser
- Mindre buller
- Bättre stadsmiljö

Exempel på vad vi gör

- HEX – Helsingborgsexpress buss linje 2 och 3
- Utbyggnad laddinfrastruktur för lätta och tunga fordon
- Supercykelväg Laröd – Helsingborgs C färdigställd
- Beteendekampanjer för ökat hållbart resande
- Utbyggnad av cykelvägar
- Förbättringar för gångtrafikanter
- Elda-rätt-kampanj till eldstadsägare
- Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP)

Energi

Energimålen handlar om att

- Framtidssäkra fjärrvärmern
- Ersätta naturgasuppvärmning med fjärrvärme eller biogas
- Effektivisera elanvändningen
- Producera mer el lokalt

Synergier:

- Utfasning av naturgas → bättre klimat & luft
- Energieffektivisering → generellt positivt

Utmaningar (luft):

- Avfallsförbränning → lokala partiklar
- Biobränsle & biogas → klimatnytta men luftutsläpp
- Ökad total energianvändning

Exempel på vad vi gör

- CCS på Filbornaverket
- Vägleda fastighetsägare kring det nya energiprestandadirektivet
- Kartlägga elanvändning och identifiera effektiviseringsåtgärder inom koncernen
- Stötta översiktsplanenheten inför arbetet med planeringsstrategin till den nya översiktsplanen

Markanvändning

Markanvändning handlar om att:

- Minska markutsläppen och öka kolsänka i kommunen.
- Innebär förenklat mer grönstruktur - mer fotosyntes och ökad biologisk mångfald.

Synergier:

- Mindre transportbehov
- Grönska som kan ta upp föroreningar
- Kylning, skugga, hälsa

Målkonflikter:

- Träd kan försämra ventilation i gaturum
- Exploatering → förlorad kolsänka
- Lokala förbättringar kan flytta utsläpp annat håll

Synergier och utmaningar

Tre lärdomar från Helsingborg:

Klimatåtgärder förbättrar ofta luftkvaliteten – särskilt inom transport

Men tekniska lösningar räcker inte – trafikvolym, energibehov och planering avgör

Kommunens viktigaste roll är systemdesign – inte teknikval

HELSINGBORG

Fråga till er

Om ni fick skicka med *en* sak som Helsingborg och andra kommuner bör tänka mer på framöver för att få både klimatnytta och ren luft - vad skulle det vara?

HELSINGBORG

TACK

Julia Roth, miljöstrateg Helsingborgs stad